

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. д-р **Жан Стефанов Пехливанов**
АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ Пловдив
за представените документи на
Кристиан Антониев Желев

във връзка с конкурс за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ в професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство, научна специалност „Музикознание и музикално изкуство“ към Факултет „Музикална педагогика“, катедра „Класическо и Поп и джаз изпълнителско изкуство“ на АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив. Тема на дисертационен труд „**Взаимодействие между стиловете и подходите в свиренето на барабани в популярната музика**“ с научен ръководител **проф. д-р Веселин Койчев**

На основание чл.32,ал.1 от ППЗРАСРБ и решение на Факултетния съвет при Факултет „Музикална педагогика“ /Протокол№1 от 17.04.2024г/

Общо представяне на процедурата:

Кристиан Антониев Желев е единственият кандидат, подал документи за този конкурс. Представените от него документи и материали отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане, както и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ - Пловдив.

Докторантът представя следните материали: творческа автобиография, дисертационен труд, автореферат, списък с публикации по темата на дисертационния труд. Подробен опис на проведените 6 художествено-творчески концерта свързани с изпълнителската част на докторантурата. Приложения.

Биографични данни за докторанта:

Кристиан Антониев Желев е роден в град Кърджали. Средно образование завършва в паралелка с усилено изучаване на музика – специалност пиано в СУ „Свети Свети Кирил и Методий“ гр. Пловдив, след което продължава висшето си музикално образование. Бакалавърска степен придобива в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ Пловдив, в катедра „Джаз и поп изпълнителско изкуство“ със специален инструмент **пиано** с преподавател Мирослав Турийски през 2013г.

Като студент участва в редица концерти включени в художествено творческия календар на град Пловдив и Академията, гастролирайки в най-разнообразни формации като пианист и барабанист.

Магистърска степен завършва през 2015г. отново в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ изпълнителско изкуство „Поп и джаз“, този път със специалност **ударни инструменти** в класа на хон. преп. Иван Енев.

Активната концертна дейност на докторанта не спира. Участва в концертни програми в цялата страна и успява да се докаже като отговорен концертиращ инструменталист и професионалист.

В представената художественотворческа биографична справка се отличават участията му в мюзикълите „Мария от Буенос Айрес“, „Исус Христос супер звезда“, „Евита“, „Компания“, „Закона на джунглата“ – постановки на Държавна Опера Пловдив.

Впечатление правят изпълненията на кандидата в проекти, джаз фестивали и музикални форуми: „Katara European Jazz Festival“ (Доха) с Васил Петров; Нови Сад Джаз фест (Сърбия) с Карагеоргиев Квнтет, Jazz' Bone Festival (Франция) с Маги Алексиева – Мей, Пловдив Джаз Фест с Октет Пловдив, Банско Джаз Фест и Аполония с Октет Пловдив и The Teachers, Sofia Summer Fest с „Легендите“ под надслов „Песен за Ани“,

Взема активно участие в записи на албуми: „Sonata ‘57” и „Понеделник сутрин“ – Милчо Левиев, „Lost and Found” – Маги Алексиева - Мей, „The Teachers Project” – Койчев и Недялков, „Adventure” – Октет Пловдив, „I Will Be” – Георги Христов Трибют, „The Trinketeer” – Димитър Благоев, „Possibilities” – Кристиан Желев и Христо Минчев, както и множество клубни участия, концерти, турнета и колаборации с много от големите имена на българската музикална сцена.

В някои от албумите се изявява като автор на музиката и същевременно саунд инженер, мастериращ лично крайния продукт.

Участва с авторска музика във филма на Розита Еленова „Свободен, по-свободен Димитър“.

За известен период от време е основен барабанист на Биг бенд Пловдив.

Наред с огромната си художественотворческа дейност Кристиан Желев решава да се отдаде и на научно-изследователска дейност и през 2017г печели конкурс и е зачислен като редовен докторант към катедра „Класическо и Поп и джаз изпълнителско изкуство“ на АМГИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив.

В конкурса, докторантът участва с художественотворческа докторантура. Наред с определените изискуеми концерти представя дисертационен труд състоящ се от 128 страници. 57 заглавия използваната литература, от които 3 източника на български език, 54 – чуждоезични заглавия и 4 интернет адреса. Темата на представения дисертационен труд е интересна, необичайна и дисертабилна, тясно свързана с неговата изпълнителска практика. Дисертационният труд се състои от: увод (въведение), три глави, заключение, приноси, библиография, научни публикации по темата, справка с концертите, свързани с изпълнителската част от докторантурата. Впечатление прави четвъртия концерт, в който цялата програма е авторска: композирана от докторанта. Представени са – приложения.

Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите:

В увода подробно са описани **обект, предмет, цел и задачи** на изследването. Тезата на изследването доказва връзка между различните стилове от популярната и джазова музика и подходящите подходи и начини при свирене на барабани в определен музикален състав. В методологията на изследването са използвани методите анализ и синтез на информация и литература относно специфичната проблематика. Важна роля има емпиричният изследователски метод, който служи за събиране и обосноваване на знание чрез средствата на директно или индиректно наблюдение. **Актуалността на изследването** е обусловена от липсата на задълбочено изследване, което да представи подходите в свиренето на барабани в популярната музика. Проявява се в научно-теоретичен и практико-приложен аспект, като детайлно разглежда и обосновава спецификата и характерните черти при свиренето на барабани в поп и джаз музиката.

В първа глава на дисертационния труд, докторантът проследява исторически моменти при формирането и усъвършенстването на съвременния комплект барабани, като едновременно с това е проследен въпросът за културното смесване, което е довело до формирането на отделните стилове в джаза. Разгледана е появата на афро-американската музика в САЩ, стилистичните ѝ африкански корени и влиянието на европейската култура върху нея. Блус, Рагтайм, Госпъл, Кубинското влияние и Латино джаз. Разглежда се включването на барабаните и ударните инструменти като цяло в тези стилове.

Във втора глава, авторът описва спецификата при настройването на комплект барабани, различните материали за изработването на барабаните и характерните им особености свързани със звука. Представя различни подходи при свиренето на барабани. Засегнати са темите свързани с рудиментарното и линейно свирене. Включва стандартизирани ритмични фигури със специфично редуване на лява и дясна ръка. Анализирани са хармоничният ритъм, отнасящ се до скоростта, с която се сменят акордите в музикалната композиция. Ритъм - който служи на композиторите като динамичен инструмент за създаване на нюансирани разкази. Разглежда се и техниката за отразяване на мелодията, което означава, че барабанистът дублира точното ритмично и динамично разположение на нотите, като по този начин на практика свири ритмичния скелет на мелодията, без да свири самите тонове. Отделено е по-голямо внимание върху значението на импровизацията в мелодичното свирене на барабани. Авторът извежда извода:

„Барабанистите, които са наясно с мелодичните и хармоничните движения в музикалната композиция, имат огромно предимство“.

В трета глава авторът разглежда и анализира взаимодействието между различните стилове: започвайки от зараждането на ранния джаз, преминавайки през суинга и биг бенд оркестрите и завършвайки с последните стилове на модерния джаз. Всичко това е представено през погледа на барабаниста, което е в пряка зависимост от важната роля на барабаниста и изпълнителските похвати за барабани в различните стилове. Засегната е еволюцията на барабанистите от всички изброени стилове, която е свързана с развитието на техническите им възможности, усложняването на ритмите и размерите в които свирят, както и възможността им да бъдат солисти и лидери на състави.

Авторефератът е с обем 50 страници и дава ясна представа за съдържанието, обекта, предмета, задачите и изследователския инструментариум на дисертационния труд. Представя пълноценно дисертацията.

Приемам като цяло изложените от докторанта негови **приноси** в дисертационната разработка и **ползите** от нея – **музикологични и практико-приложни**.

Приноси:

- Представени са социални и културни особености при появата, развитието и усъвършенстването на съвременния комплект барабани.
- Описани са основните стилове в джаза и техните характерни и специфични особености.
- В практико-приложен аспект е показано значението при акордиране на комплекта барабани, в зависимост от интерпретацията на различните стилове.
- Обяснено е взаимодействието между стиловете и използваните подходи на музициране при барабаните.
- Поставен е акцент върху ролята на барабаниста в музикалния състав и подходите при свирене на барабани в различни стилове от популярната и джазова музика.
- Принос в музикалната литература у нас е раздела за така нареченото мелодично свирене на барабани. Илюстрирани са както теоретични, така и практически прийоми за неговата реализация.

Заключението обобщава направеното задълбочено проучване по отношение на взаимодействие между стиловете и подходите в свиренето на барабани в популярната музика. Очертани са основните акценти на цялостната разработка, посочени са постигнатите резултати, отразени са основните изводи. Във връзка с постигането на заложената цел, автора споделя и доказва тезата на настоящото изследване, че „съществува връзка между различните стилове от популярната и джазова музика и подходите при свирене на барабани в музикалния състав.

Отразяването и спазването на закономерностите при музициране неминуемо води до успешни и вълнуващи музикални резултати“.

Авторът представя **3 научни публикации** по темата на дисертационния труд, които са тясно свързани с неговата практика като барабанист в попрището на поп и джаз музиката:

- Формиране на съвременния комплект барабани през основните стилове в джаза.
- Мелодично свирене на комплект барабани.
- За някои хармонични и мелодични подходи и скали в джаз музиката.

Теоретичната разработка на кандидата има практическа приложимост и е ориентирана както към учебната работа, така и към художественотворческата дейност. Това обуславя приносния характер на дисертацията.

Приемам и адмиравам художественотворческата дейност на Кристиан Желев, която е основна част от цялата процедура и е доказана чрез изпълнение на 6 стилово различни и важни по значимост концерта. Отбелязвам, че програмата на четвъртия концерт е от изцяло авторска музика композирана от самия него.

В заключение бих искал да поздравя докторанта и неговия научен ръководител – **проф. д-р Веселин Койчев** за богатия дисертационен труд и високото ниво на бъдещото му полезно действие. Тази дисертация може да се използва като справочник от голям брой студенти, изучаващи Поп и джаз изпълнителско изкуство, специалност ударни инструменти. Считаю, че теоретичната разработка отговаря на предявените от ЗРАС на Република България и Правилника за неговото приложение, изискванията за придобиване на образователна и научна степен „доктор“. **Въз основа на цитираната богата, на високо ниво художествено- творческа дейност, давам своята положителна оценка и изразявам увереното си предложение пред уважаемото научно за присъждане на образователната и научна степен „доктор“** в професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство, научна специалност „Музикознание и музикално изкуство“ към Факултет „Музикална педагогика“, катедра „Класическо и Поп и джаз изпълнителско изкуство“ на **Кристиан Антониев Желев** за нуждите на АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев”- Пловдив.

Дата: 15.05.2024г.

доц. д-р Жан Пехливанов